
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Berkenye Község Önkormányzata

2013. szeptember 9.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	6
Célok	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	36
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	41
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	44
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	46
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	48
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	49
1. A HEP IT részletei.....	49
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	49
A beavatkozások megvalósítói.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	50
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	61
3. Megvalósítás.....	65
A megvalósítás előkészítése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A megvalósítás folyamata.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Monitoring és visszacsatolás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Nyilvánosság	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Érvényesülés, módosítás.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
4. Elfogadás módja és dátuma.....	67

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Berkenye Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Berkenye Nógrád megye délnyugati részén a Börzsöny délkeleti peremén fekszik erdőkkel körülvéve. Többségében német nemzetiségi község.

A települést a Vác-Balassagyarmati vasútvonal szeli át, így a legfontosabb közlekedési eszköz a vasút. A XIV. század végén már lakott település.

1390-ben a váci püspök berkenyei jobbágynak elengedte a neki robotmunkában végzendő szántást, a bor és gabona kilencedet pedig a termés tizenketted részére mérsékelte. Célja ezzel eddigi jobbágiai megtartása volt, és újaknak a birtokra csalogatása.

1553-ban már az esztergomi egyházmegye nyilvántartásában találjuk. A falu ekkor már török szpáhibirtok. Az elpusztult Berkenyét a váci püspök a XVIII. Század elején németajkú lakossággal telepítette be. Althan Mihály Frigyes 1718. október 13-án négy Frankóniából származó német katolikus családdal kötött szerződést a betelepítés feltételeiről.

Eszerint az új telepesek 12 jobbágy- és 12 zsellértelek benépesítésére kaptak engedélyt, amelyekre 24-24 jobbágy és zsellércsalád települt.

A templomukat Migazzi Kristóf váci püspök építette 1777-ben. A 25 m magas toronyban 3 harang lakik. A délidőben megszólaló 222 kg-os harangot Slezák László harangöntő mester készítette Budapesten 1921-ben.

A népesség száma 1820 körül lépte túl a négyszázat és a XX. Század elején haladta meg az ötszázat. 1960-ban már 702-en laktak a községet. Jelenleg a település lakosság száma 655 fő.

A falu lakosai tragédiák sorát élték át a második világháború után. 1945-ben 82 embert hurcoltak el „Malenkij robot”-ra, közülük többen nem tértek vissza. 1948-ban a családok egy részét kitelepítették, elkergették őket otthonaikból. Ugyan ebben az időben több felvidéki magyar család lelt otthonra Berkenyén, magyarságuk miatt telepítették ide.

A település 1990-ig közigazgatásilag Nógrádhoz tartozott, majd ezután önálló hivatalt hozott létre. A szétválás után Berkenye rohamos fejlődésnek indult. 1990-1996 között közel 130 millió Ft-ot fordítottak a település fejlesztésére. Kiépült az ivóvíz- és gázhálózat, a község bekapcsolódott a telefonhálózatba, új községháza épült.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A községnek óvodája és alsótagozatos iskolája van. Széchenyi terv pályázatának támogatásával megépült a Szt. Anna fogadó, ahol sváb ételkülönlegességekkel várják a vendégeket. Pihenni vágyóknak a tavakon csónakázásra, horgászásra van lehetőségük.

Az ide látogatókat az út mentére ültetett rózsasorok fogadják. A helyi hagyományok ápolására nemzetiségi kórus alakult 1984-ben, és jelenleg is működik.

2004. július 1-től Berkenye és Nógrád együtt alkot körjegyzőséget, melynek székhelye Berkenye.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	678	
2008	670	99%
2009	662	99%
2010	623	94%
2011	637	102%
2012	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen 637 fő lakónépességre vonatkozóan kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

2. számú táblázat - Állandó népesség

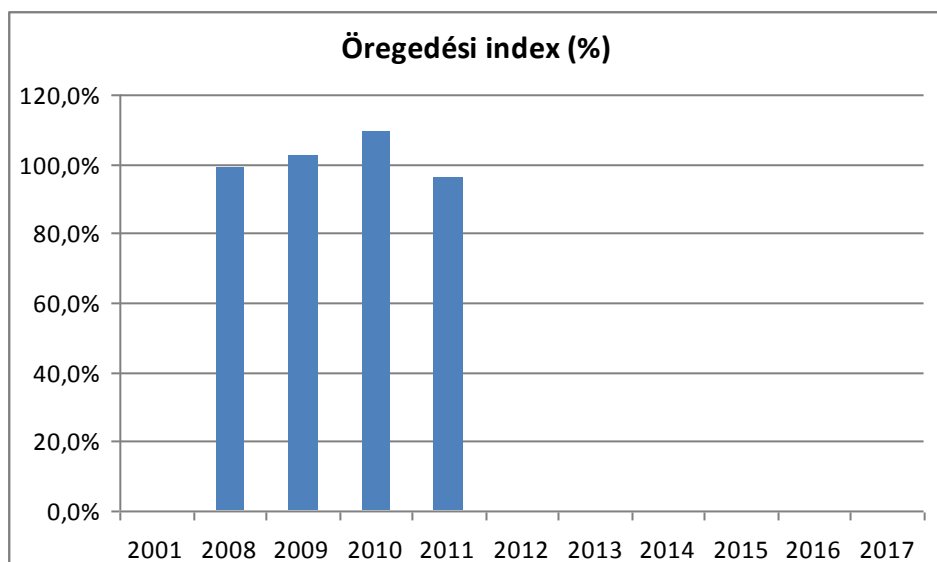
	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	332	321	653	51%	49%
0-2 évesek			19		
0-14 éves	59	51	110	54%	46%
15-17 éves	7	14	21	33%	67%
18-59 éves	161	190	351	46%	54%
60-64 éves	15	19	34	44%	56%
65 év feletti	59	47	106	56%	44%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	n.a.	112	#ÉRTÉK!
2008	109	110	99,1%
2009	113	110	102,7%
2010	114	104	109,6%
2011	106	110	96,4%
2012	na.	na.	#ÉRTÉK!

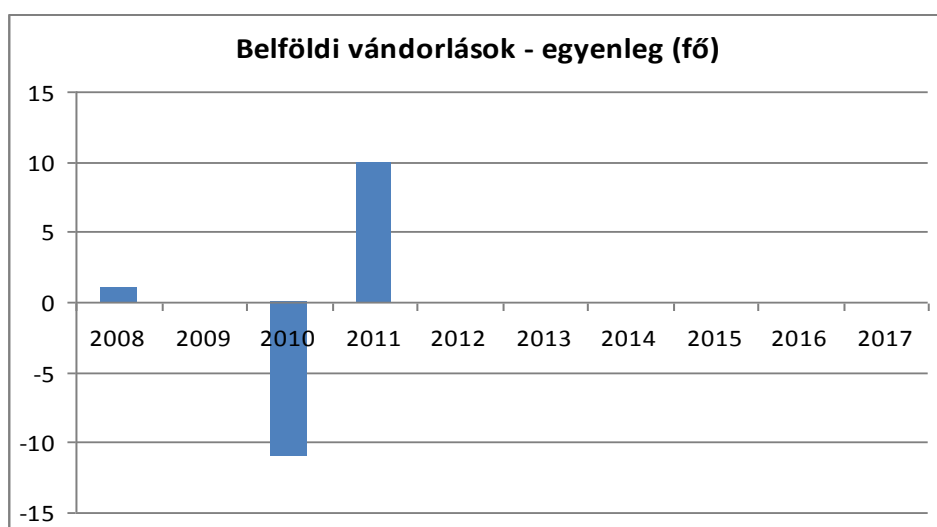
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település öregedési indexe 100 % körül mozog, ami azt mutatja, hogy községünk nem sorolható az előregedő települések közé. Ez annak is köszönhető, hogy az elmúlt évtizedekben egy új utca- Ifjúság utca – került kialakításra, ahol helyi fiatalok építkeztek. Másrészt kb. 10 évvel ezelőtt került létrehozásra a településen az ún. Villa- parki rész, melynek beépítése folyamatos, és sorházaiba több fiatal, kisgyermekes család költözött.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	17	16	1
2009	12	12	0
2010	7	18	-11
2011	31	21	10
2012	na.	na.	#ÉRTÉK!

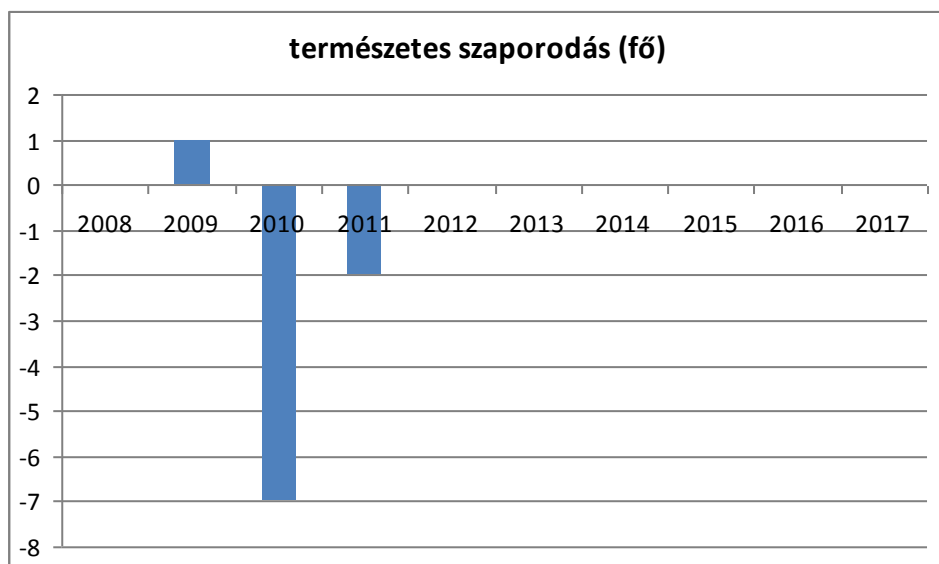

A belföldi vándorlási mutató egy év – 2010 – kivételével pozitív előjelet mutat, tehát községünkre a bevándorlás a jellemző a fent említett okok miatt. Pozitívumként hat az ide költözésre, hogy a településről Budapest és vonzáskörzete könnyen elérhető vasúton és közúton egyaránt.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	7	7	0
2009	4	3	1
2010	3	10	-7
2011	6	8	-2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző területein.

Így: a

- tanulásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban,
- a munkához jutásban,
- a fizikai környezetben,
- a közszolgáltatások elérésében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Berkenye település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Fő célkitűzéseink:

- az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében,
- a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése,
- a megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése,
- egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára:
 - időskorú személyek,
 - fogyatékkal élő emberek,
 - munkanélküli emberek,
 - munkába visszatérő személyek,
 - pályakezdő fiatalok,
 - nők és munkahelyeken foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
 - mélyszegénységben élők és roma származású emberek,
 - alacsony iskolai végzettségű személyek.
- Együttműködés és együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében
 - a közoktatási,
 - a foglalkoztatási,

- a közművelődési,
- szociális,
- az egészségügyi
- más közszolgáltatási területen.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ekbtv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikához: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia. Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia, Idősügyi Nemzeti Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ekbtv. 31. §-a értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a mélyszegénységben élők, romák, fogyatékkal élő személyek, valamint a nők, gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről. A helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás-képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítja foglalkoztatási esélyeiket.

Mindezek megvalósulását támogatnia kell a helyi önkormányzat által hozott döntéseknek. Berkenye Községi Önkormányzat képviselő-testülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotott helyi

rendeleteinek, melyek a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

Berkenye Községi Önkormányzat képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CXLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 42. §. 1. pont és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján az Alaptörvény 32 cikk (1) bekezdés a.) és d.) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában határozza meg önkormányzat által ellátott feladat – és hatásköröket.

Berkenye község Önkormányzata a többször módosított 2/2005 (VI.10) számú szociális ellátásokról szóló rendeletében szabályozza a rászorulóknak részére adható pénzügyi és természetbeni ellátásokat, amelyek elősegítik a gyermekek családban történő nevelkedését, illetve az ehhez szükséges anyagi feltételek biztosítását, valamint a szociálisan rászorulóknak támogatáshoz jutását.

A gyermekétkeztetés és szociális ellátás térítési díjáról szóló 10/2012 (XII.13) rendelete Berkenye község Önkormányzata által biztosított személyes gondoskodás körébe tartozó, gyermekétkeztetés, szociális étkeztetésre terjed ki.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Berkenye Község Helyi Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló rendeletét 2007. évben alkotta meg a képviselő-testület. Az előírások hatálya kiterjed Berkenye Község közigazgatási területére. A község közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épületegyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet. A település településszerkezeti terve az Önkormányzat 54/2007 (XI.07) sz. képviselő-testületi határozatával megállapított településfejlesztési koncepción alapul.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő – általános jellegű támogatás biztosítja. Ezek figyelembevételével készül az önkormányzat költségvetési koncepciója.

Fontos megemlíteni Berkenye Község gazdasági programját, mely szervesen és elválaszthatatlanul kapcsolódik az esélyegyenlőség kérdésköréhez.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Berkenye Község Önkormányzata az alábbi társulásoknak tagja:

- Rétsági Kistérségi Társulása abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakossága az önkormányzati szolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jusson hozzá, és az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél teljesebb, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást, közszolgáltatást és a településfejlesztést.

- Nyugat- Nógrád Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgáltatási Társulása azzal a céllal jött létre, hogy az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél hatékonyabb, célszerűbb szociális és gyermekjóléti ellátást biztosítsanak a településen élő lakosság számára. Önkormányzatok kötelező feladataként a szociális alapszolgáltatások biztosítása, a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájárulás biztosítása a szociálisan rászorulóknak részére, a krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára segítséget nyújtson.
- Berkenyei Közös Önkormányzati Hivatal, (melynek közvetlen jogelődje Berkenye-Nógrád Körjegyzősége), azzal a céllal jött létre, hogy Berkenye és Nógrád Községek Önkormányzata polgármesterei, vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat ellássa és közreműködjön az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában

Az önkormányzatok számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a társulások a kiegészítő állami támogatások igénybevételére jogosulttá válnak, mely a társulások részére a közösen fenntartott intézmények költségtakarékosabb működtetését eredményezik.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, a VÁTI Nonprofit Kft. (teljes nevén VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.), TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, TÁKISZ, a helyi Önkormányzat adatbázisa, Nógrád megyei Köznevelés-fejlesztési terve, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2012. évi adatok még nem elérhetőek. Ezeket a két év múlva a felülvizsgálat során pótolni kell.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget érthetjük, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjenek.

Az országban közel négymillió ember él létminimum alatt, közel másfél millióan jövedelmi szegénységben, és kb. 1,2 millióan mélyszegénységben, más szóval nyomorban. Minden társadalom fokmérője, miképpen bánt a magára maradt emberekkel.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőtlenségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettek, bármi okból hátrányos helyzetben élők, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő lakótársunk (család) jelenleg nincs. Azonban a munkahelyek hiánya, az elhelyezkedési esélyek rohamos csökkenése a szerény körülmények között élő emberek, családok rohamos lecsúszásához vezet.

A községben roma származású lakos nem él – a KSH 2011. népszámlás adatai szerint – , így a cigányság szegregációja, illetve ellenük irányuló diszkrimináció sem jelentkezik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakosok többsége megfelelő, elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Ennek legfőbb oka a munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, éppen ellenkezőleg, a szülők segítik ki a fiatalokat. Jelenleg a nyugdíj tűnik a legbiztosabb bevételi forrásnak.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idősebbek elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset a gyerekeiket a tragédián túl, anyagi megterheléssel ne sújtsa.

Az önkormányzat adatbázisa szerint 280 db különböző gépjármű van a lakosság tulajdonában.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A foglalkoztatás és a munkavégzés a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak a polgároknak a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresőket támogatását. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) 15 §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.

„A munkanélküliségi ráta alakulásában látható a gazdasági válság hatása. 2011-ben Nógrád megyében alakult a legkedvezőtlenebbül 18,7%-os értékével, megelőzve ezáltal a mindig előtt álló Szabolcs-Szatmár-Bereg (18,4%) és Borsod-Abaúj-Zemplén megyét (17,8%). Ez az érték az EU országok átlagos munkanélküliségi rátájának (9,4%) csaknem a kétszerese.

Nógrád minden mutató tekintetében utolsó helyen áll 2011-ben a megyék rangsorában. Pozíciója leszakadó, növekedése az utóbbi hat évben nem számottevő²

Településünkön a nyilvántartott álláskeresők száma a 2008. évhez viszonyítva duplájára nőtt. Az utóbbi években számos környező nagyvállalat ment tönkre, zárta be kapuit, így a Vácra, Rétságra bejáró dolgozók közül sokan utcára kerültek. Helyben, illetve a közelben lévő munkahelyek száma csekély mértékű. Legnagyobb foglalkoztató a településen a Berkenye Faluszövetkezet, amely gyümölcsfeldolgozó ágazatban évi átlagban 50 főt alkalmaz, főként szakképzetlen női munkaerőt. Az önkormányzat a falu határában lévő területet biztosít a Szilasfood Kft. részére. A vállalkozás a szükséges engedélyek megszerzése után élelmiszeripari csomagoló üzemet kíván létrehozni, ahol tíz-tizenöt, főként női munkaerőt szeretnének alkalmazni.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	231	210	441	6	2,6%	5	2,4%	11	2,5%
2009	225	183	408	11	4,9%	21	11,5%	32	7,8%
2010	214	214	428	7	3,3%	14	6,5%	21	4,9%
2011	214	223	437	10	4,7%	12	5,4%	22	5,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy Berkenyén a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között. Az adatok tanúsága szerint az évek során a nők és férfiak körében is hullámzóan alakult (hol nőtt, hol csökkent) az álláskeresők száma, de összességében megállapítható, hogy arányuk mindvégig 10 % alá szorult, alacsonynak mondható. A férfi álláskeresők száma általában magasabb, mint a nőké. Remélhetőleg a fent említett munkahelyteremtő beruházás megvalósulását követően a munkanélküliek aránya, főként a nők körében csökkeni fog.

² Nógrád megyei Köznevelés-fejlesztési terve

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	11	32	21	23	29
20 éves és fiatalabb	fő	1	1	0	1	2
	%	9,1%	3,1%	0,0%	4,3%	6,9%
21-25 év	fő	0	6	2	1	0
	%	0,0%	18,8%	9,5%	4,3%	0,0%
26-30 év	fő	3	6	2	4	3
	%	27,3%	18,8%	9,5%	17,4%	10,3%
31-35 év	fő	2	5	4	3	5
	%	18,2%	15,6%	19,0%	13,0%	17,2%
36-40 év	fő	1	2	2	4	3
	%	9,1%	6,3%	9,5%	17,4%	10,3%
41-45 év	fő	0	1	1	0	2
	%	0,0%	3,1%	4,8%	0,0%	6,9%
46-50 év	fő	2	3	5	1	3
	%	18,2%	9,4%	23,8%	4,3%	10,3%
51-55 év	fő	1	4	3	4	5
	%	9,1%	12,5%	14,3%	17,4%	17,2%
56-60 év	fő	1	4	2	5	4
	%	9,1%	12,5%	9,5%	21,7%	13,8%
61 év felett	fő	0	0	0	0	2
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,9%

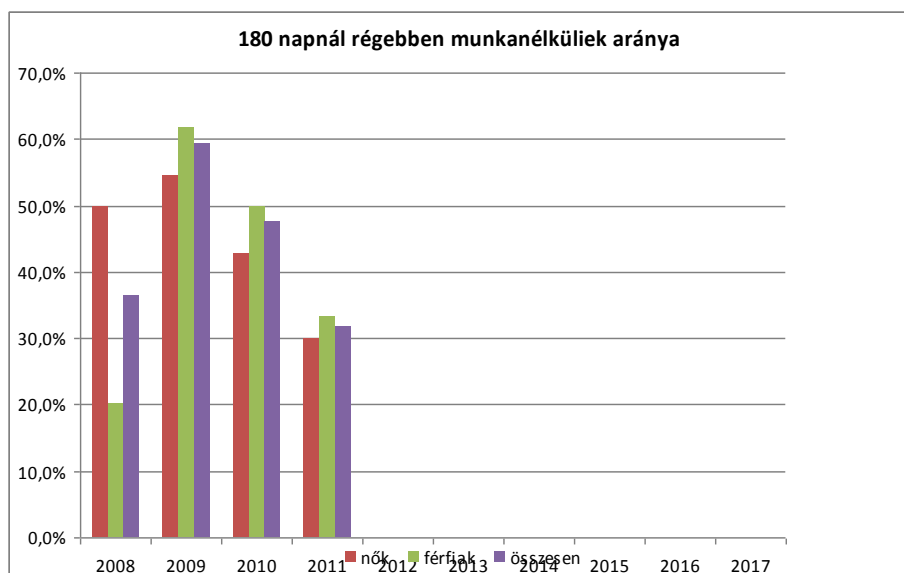
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik a településen. A 31-35 és az 51-55, valamint 56-60 éves korosztály tekintetében folyamatosan nőtt a regisztrált munkanélküliek száma. A 2008. évhez képest jelentősen nőtt. Ahogyan az ország más részeire is jellemző, főleg a nyugdíjhoz közel álló korosztály talál legnehezebben munkát.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	6	5	11	3	1	4	50,0%	20,0%	36,4%
2009	11	21	32	6	13	19	54,5%	61,9%	59,4%
2010	7	14	21	3	7	10	42,9%	50,0%	47,6%
2011	10	12	22	3	4	7	30,0%	33,3%	31,8%
2012	5	17	22	na.	na.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Az adatok szerint a nyilvántartott álláskereső nagy arányban tartósan munkanélküliek.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	473	245	228	414	205	209	59	12,5%	40	16,3%	19	8,3%
2011	540	278	262	523	263	260	17	3,1%	15	5,4%	2	0,8%

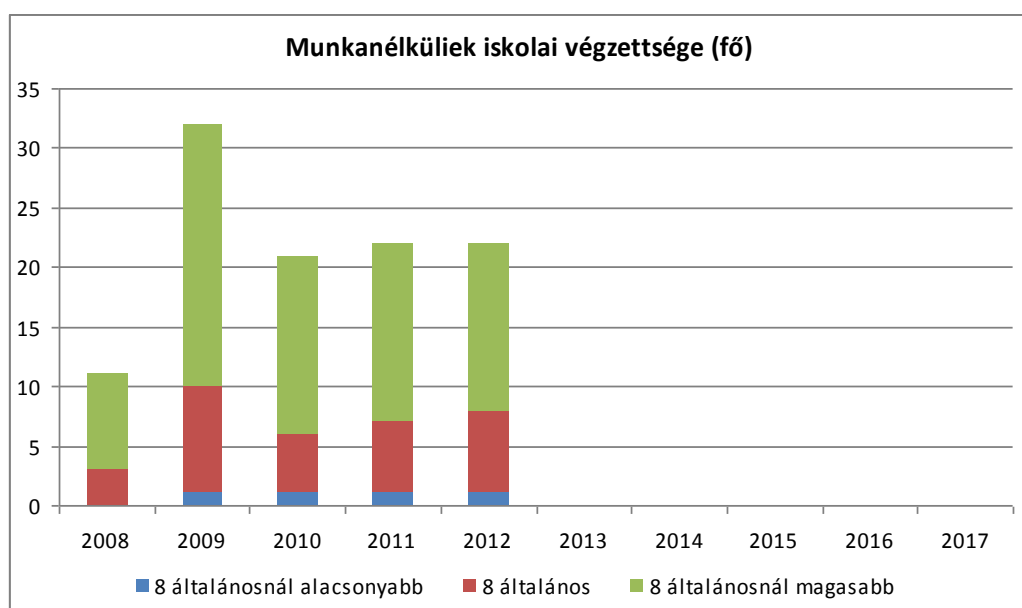
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma tíz év alatt jelentős mértékben csökkent. A nők száma mind 2001-ben, mind 2011-ben meghaladta a férfiak számát, de mindkét nem tekintetében megállapítható, hogy 2011-re alaposan visszaszorult.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	11	0	0,0%	3	27,3%	8	72,7%
2009	32	1	3,1%	9	28,1%	22	68,8%
2010	21	1	4,8%	5	23,8%	15	71,4%
2011	22	1	4,5%	6	27,3%	15	68,2%
2012	22	1	4,5%	7	31,8%	14	63,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatok alapján megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők zöme szakképesítéssel, felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Az 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségű álláskereső mindössze egy személy a településen. A településen nincs általános iskolai felnőttoktatás, de erre az adatok tükrében nincs is szükség.

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest
2010	12	3%
2011	11	3%
2012	10	2%

Forrás: Önkormányzat adatai

Összevetve a közfoglalkoztatásban részt vevők számát az állástalanok számával látszik, hogy a közfoglalkoztatás, mint foglalkoztatási forma nem pótolja a hiányzó munkalehetőségeket.

Önkormányzatunk több munkanélkülit és hosszabb időtartamra is tudna foglalkoztatni a pénzügyi keretek azonban korlátozottak, így a területileg illetékes Munkaügyi Hivatal által biztosított összeget használhatjuk fel. Közfoglalkoztatás keretében főleg a közterületeink és parkjaink gondozását oldjuk meg.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Az utóbbi években számos környező nagyvállalat ment tönkre, zárta be kapuit, így a Vácra, Rétságra bejáró dolgozók közül sokan utcára kerültek. Helyben, illetve a közelben lévő munkahelyek száma csekély mértékű. Legnagyobb foglalkoztató a településen a Berkenye Faluszövetkezet, amely gyümölcsfeldolgozó ágazatban évi átlagban 50 főt alkalmaz, főként szakképzetlen női munkaerőt. Az önkormányzat a falu határában lévő területet biztosít a Szilasfood Kft. részére. A vállalkozás a szükséges engedélyek megszerzése után élelmiszeripari csomagoló üzemet kíván létrehozni, ahol tíz-tizenöt, főként női munkaerőt szeretnének alkalmazni.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	52	47	99	0	0,0%	1	2,1%	1	1,0%
2009	58	44	102	0	0,0%	1	2,3%	1	1,0%
2010	54	44	98	1	1,9%	0	0,0%	1	1,0%
2011	47	41	88	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2012	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet. Megállapíthatjuk, hogy pályakezdő álláskereső az elmúlt években elvétve fordult elő községünkben és abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy jelenleg minden pályakezdő el tudott helyezkedni.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Településünkön élő munkanélküliek a Nógrád Megyei Kormányhivatal Rétság Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségéhez tartoznak. A Munkaügyi Kirendeltség által indított képzéseken kívül településünkön egyéb képzési lehetőség nincs.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Saját fenntartású intézményeinkben csak a közcélú foglalkoztatás keretein belül van lehetőségünk foglalkoztatásra.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön nem releváns.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális törvény célja:

„1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.”³

A szociális ellátás formái:

„25. § (1) A jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

(2)¹¹⁸

(3)¹¹⁹ Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) a települési önkormányzat jegyzője az e törvényben meghatározott feltételek szerint

aa) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ab) rendszeres szociális segélyt,

ac) lakásfenntartási támogatást;

b) a települési önkormányzat képviselő-testülete az e törvényben, illetve az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint

ba) a 43/B. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat,

bb) átmeneti segélyt,

bc) temetési segélyt;

c) a járási hivatal az e törvényben meghatározott feltételek szerint

ca) időskorúak járadékát,

cb) a 41. § (1) bekezdésében és a 43/A. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat;

állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).”⁴

Természetben nyújtható szociális ellátások:

„47. §²⁶⁶ (1)²⁶⁷ A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül természetbeni szociális ellátás formájában

a) a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,

b) a lakásfenntartási támogatás,

c) az átmeneti segély és

d) a temetési segély

nyújtható.”⁵

³ Szociális törvény

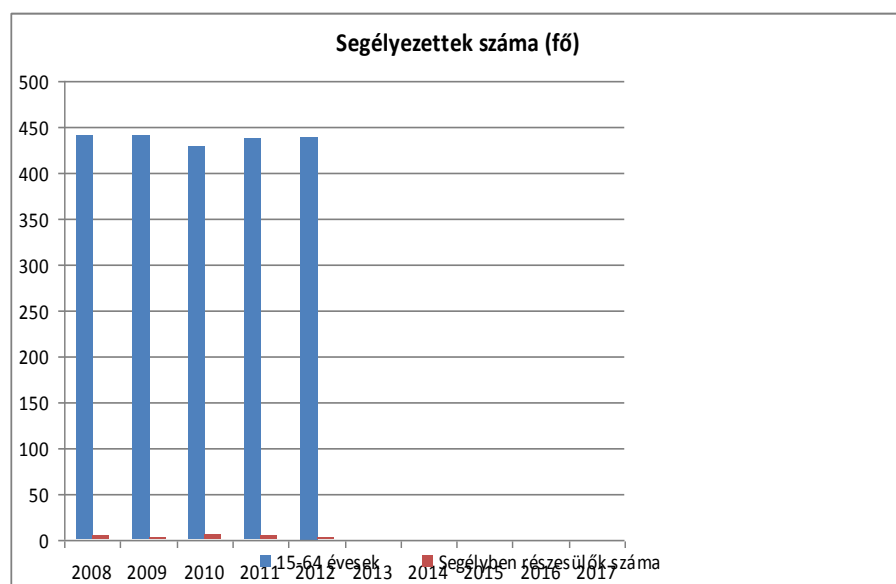
⁴ Szociális törvény

⁵ Szociális törvény

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	441	3	0,7%
2009	441	2	0,5%
2010	428	5	1,2%
2011	437	4	0,9%
2012	439	2	0,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

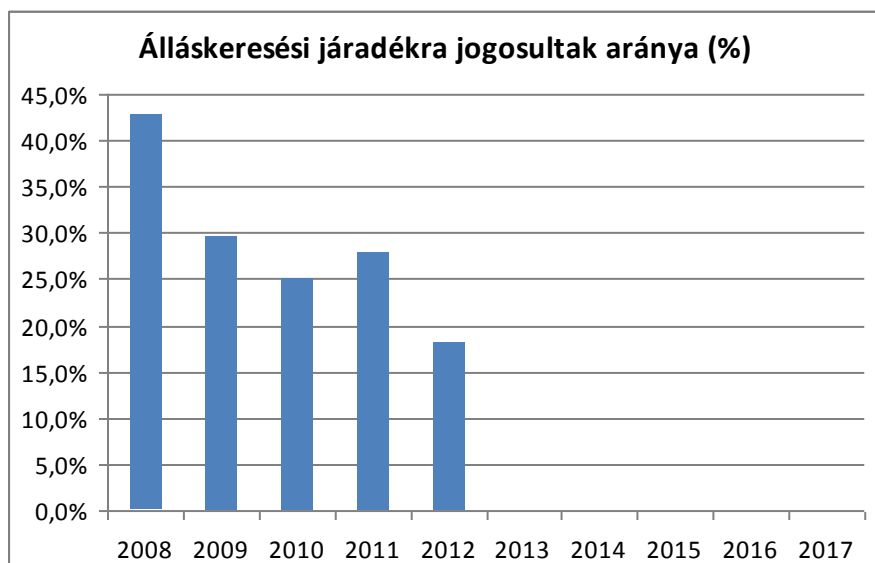
A munkanélküliek száma jóval magasabb, mint az ellátottak száma, ami azt jelenti, hogy nem minden munkanélküli jár utána annak, hogy ellátásban részesüljön. Sok esetben fel kell hívni a figyelmüket, hogy jelentkezzenek a Munkaügyi Központban, hogy valamilyen ellátást kaphassanak, vagy legalább regisztrált munkanélküliek legyenek.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	14	6	42,9%
2009	27	8	29,6%
2010	24	6	25,0%
2011	25	7	28,0%
2012	22	4	18,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A helyzetelemzés során folyamatosan az a visszatérő jelenség mutatkozik, hogy a településen élők körében állandó és ingadozó, ugyanakkor alacsony számú jelenség a munkanélküliség.

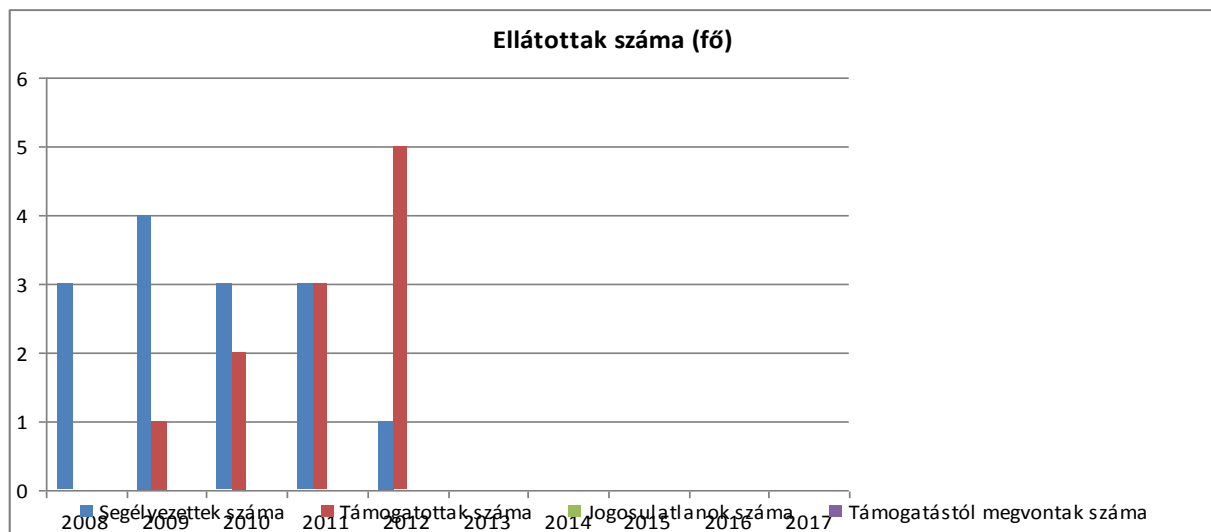

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	3	0,7	n.a.	na.	0	0
2009	4	0,9	1	3,7	0	0
2010	3	0,7	2	8,3	0	0
2011	3	0,7	3	12	0	0
2012	1	0,2	5	22,7	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyt az a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személy kaphat, aki nem rendelkezik rendszeres megélhetést biztosító jövedelemmel. Foglalkozást helyettesítő támogatást álláskereső kaphat. Bérpótló juttatásra (2011. január 1-től), illetve foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (2011. szeptember 1-től) az jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban részesült. A jogosultságot évente felül kell vizsgálni, mert 2012. január 1-től csak annak folyósítható ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt (vagy 30 nap közérdekű önkéntes munkát) tud igazolni. Az önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy a juttatásban részesülő lakóköznyezetét tartsa rendben. Megállapítható, hogy az évek során a munkanélküliek egyre nagyobb százaléka válik jogosulttá a szociális törvényben meghatározott aktív korúakat megillető ellátásra.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	19
2009	22
2010	24
2011	19
2012	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: alanyi jogon, normatív alapon, méltányossági alapon.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	253	0
2009	255	0
2010	260	0
2011	265	0
2012	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen 265 db lakóingatlan található, amelyből kb. 10 üresen áll. A családok saját tulajdonú családi házban élnek. A lakók kihalnak, az örökösök a házak csak kevés hányadát szeretnék megtartani, a többségük értékesíteni szeretné, mely nagyon nehéz. A régóta üresen álló házak állaga folyamatosan romlik.

Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetétől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak, rendezettek, gondozottak. A lakások kb. 82 %-a összkomfortos (villany, víz, gáz, csatorna, telefon, kábeltevé, internet). A színvonal tekintetében nincs nagy eltérés, egy-két, a helyi viszonyokhoz képest „gazdagabb” porta is van.

a) bérletlakás-állomány

Berkenye településen bérletlakás jelenleg nincs. 1db – közalkalmazottak elhelyezését biztosító - szolgálati lakásunk van, melyben jelenleg nem lakik senki.

b) szociális lakhatás

A településen nincs sem bérletlakás, sem szociális lakásállomány.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Berkenye településen ilyen jellegű ingatlan nincs.

d.) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A településen veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	2	0
2012	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adataiból megállapítható, hogy településünkön lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma csekély. Feltételezhető, hogy erre többen is jogosultak lennének, de nincs tudomásuk, hogy az önkormányzattól segítséget kérhetnek lakhatási gondjaik enyhítésére. Szükségessé válhat az érintettek tájékoztatása.

f) eladósodottság

Nem rendelkezünk pontos információval arra vonatkozóan, hogy van-e olyan család a településen, akit olyan mértékben eladósodott volna, hogy veszélyeztetné lakhatását, létfenntartását, illetve az anyagi nehézségekkel küzdő családoknál milyen mértékű az eladósodottság.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön nem releváns.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Berkenyén szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az 1997. évi CLIV. egészségügyi törvény célja:

- „a) elősegíteni az egyén és ez által a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel- és eszközrendszer, valamint az annak kialakításában közreműködők feladatainak meghatározásával,
- b) hozzájárulni a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük során,
- c) megteremteni annak feltételeit, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát, önrendelkezési és minden egyéb joga csorbitatlan maradjon,
- d) meghatározni - a szolgáltatók jogállásától és az ellátások fedezetétől függetlenül - az egészségügyi szolgáltatások általános szakmai feltételeit, színvonalának garanciáit,
- e) biztosítani az egészségügyi dolgozók és a szolgáltatást nyújtó intézmények védelmét jogaik és kötelezettségeik meghatározásával, valamint az egészségügyi szolgáltatás sajátos jellegéből fakadó garanciális jellegű intézkedésekkel,
- f) lehetővé tenni az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori népegészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését, optimális felhasználását és az egészségtudományok fejlődését.”⁶

Az Egészségügyi Törvény a települési önkormányzat főbb feladat- és hatáskörei között kötelező feladatként határozza meg az egészségügyi alapellátást, valamint a környezet- és település-egészségügyi feladatokat.

„**152. §** (1) A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,

⁶ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

- d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.”⁷

„153. § (1) A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

- a) gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
b)³⁹² biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
d)³⁹³ együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.”⁸

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	1	1
2009	0	1	1
2010	0	1	1
2011	0	1	1
2012	0	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési önkormányzat képviselő testülete, a település lakosságszáma tekintettel felnőttek részére egy egészségügyi alapellátási körzetet alakított ki. Nógrád és Berkenye községek alkotnak egy körzetet háziiorvosi és védőnői szolgálatok szempontjából. A gyermekek ellátását a Diósjenői körzethez tartozó gyermekorvos végzi.

A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a váci illetve rétsági és balassagyarmati szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító igényelhető.

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen egészségügyi szűrővizsgálat és a hosszú évtizedeken keresztül helybe érkező nőgyógyászati rákszűrés és a tüdőszűrés mára megszűnt.

A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, háziorvos, gyógytestnevelőbevonásával rendszeresen megtörténik. A 0-2 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata védőnő, orvos bevonásával, az iskoláskorú gyermekek (2-4-6 évfolyam) kötelező szűrővizsgálata

⁷ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

⁸ 1997. évi CLIV törvény az egészségügyről

védőnő, orvos bevonásával, az iskolai gyógytestnevelésbe sorolás védőnő, orvos, gyógypedagógus bevonásával történik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmény (ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincs.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a közétkeztetést – megállapodás alapján - a Faluszövetkezet által üzemeltetett Szent Anna Fogadó közreműködésével oldja meg Az óvodások, iskolások és a szociálisan rászorultak étkeztetése is így módon biztosított. A térítési díjakat az önkormányzat rendeletben szabályozta többféle kategóriába sorolás alapján. Házi segítségnyújtásban 8 fő részesül. Szociális étkeztetés keretében jelenleg 67 fő ellátott kap napi rendszerességgel meleg ebédet.

Mivel a konyhában naponta, minden korcsoport számára csak egyfajta ebéd készül, ezért fokozottan kell figyelni az egészséges táplálkozásra.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az egészséges életmód szerves része a sportolás is. A településen a Kossuth utcában van egy tornaterem, melyet az óvodások és iskolások, valamint a civil szervezetek és a község lakói egyaránt használhatnak. A településen gondozott, szépen karbantartott sportpálya van. A településnek felnőtt és ifjúsági focicsapata is van. Úszásoktatásra - amennyiben kellő jelentkező van rá, megszervezésre kerül - a gyerekek Vácra járnak. A sportpálya melletti sportöltöző korszerűsítésére szintén pályázati pénzek felhasználásával nyílt lehetőség. A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi körülményeket figyelembe véve, a település minden lakója számára elérhető.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szociális alapszolgáltatást: (pl. étkeztetés, házi segítségnyújtás) az önkormányzat rendeletben szabályozza.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Településünkön nem releváns

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nem releváns

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Berkenye Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 42. § 1. pont és az 53 § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. Az önkormányzati feladatokat a

képviselő-testület és szervei: a polgármester, a képviselő-testület bizottsága, a képviselő-testület hivatala látja el. A képviselő-testület tagjainak száma 4 fő. A Képviselő-testület éves munkaterv szerint ülészik. A képviselő-testület az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt-rendkívüli és ünnepi ülés tart. Évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. A nyilvános ülésre, a napirend érintettjei, a civilszervezetek meghívást kapnak. A település lakossága a hirdetőtáblákra kifüggesztett meghívóból értesül az ülés időpontjáról, napirendjéről.

A civil szervezetek számára az iskola, a községháza, a kultúrház épülete nyújt teret a működéshez.

A helyi lakosok Berkenye Község Honlapjáról tájékozódhatnak a település életét érintő kérdésekről, hírekről. Azok számára, akiknek otthonában nincs internet hozzáférés a Művelődési Házban lévő könyvtárban vehetik igénybe ezt a szolgáltatást.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkön etnikai konfliktusok nincsenek a magyar és német nemzetiségű lakosok békében élnek egymás mellett.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Szent Kereszt Alapítvány részére történő adományozásból összegyűlt pénzek is segítették a Római Katolikus templom felújítását, a templom környezetének rendezését.

A településen élő tartósan beteg gyermekek segítésére jött létre az Őrangyalok Alapítvány. Az alapítvány részére adott anyagi támogatással községünk lakói hozzájárulhatnak ezen gyermekek életminőségének javításához.

A Szülői Munkaközösség tagjai is kiveszik részüket az óvodai-iskolai önkéntes munkákban.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A 2011. évi népszámlálási adatok szerint településünkön roma nemzetiség nincs, így önkormányzatuk sincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tájékozatlanság az igénybe vehető lakásfenntartási támogatás, adósságcsökkentési támogatás tekintetében.	Családsegítő Szolgálat bevonása segítségadás, tanácsadás, nyomtatványok kitöltésében, az érintettek tájékoztatása.
Nincs szociális bérlakás	1. Igényfelmérés, összevetés a lakhatási körülményekkel, 2. Pályázatok figyelése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	30	
Óvodai csoportok száma	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7-től 17-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	32	1	30	1	19	0
2009	29	1	30	1	23	0
2010	27	1	30	1	22	0
2011	30	1	30	1	26	0
2012	29	1	30	1	28	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A településen egy napközi otthonos óvoda működik, egy óvodai csoporttal. Az óvodai férőhelyek száma 30. Az óvodába beíratott gyermekek száma 28 fő. Óvodánk kihasználtsága jelenleg 93,3 %-os.

„A 3 – 6 éves populációt vizsgálva a település óvodai kapacitása átlagban magasabb a következő években az ellátásra jogosultak számától. A helyzetelemzés adatai azt is mutatják, hogy az óvoda kihasználtsága települési szinten 86,6 %-os lesz, 26 gyermekkel számolva a vizsgált évek átlagában. A jelenleg rendelkezésekre álló számok alapján a rendelkezésre álló óvodai kapacitás elegendő a feladatellátás biztosításához.”⁹

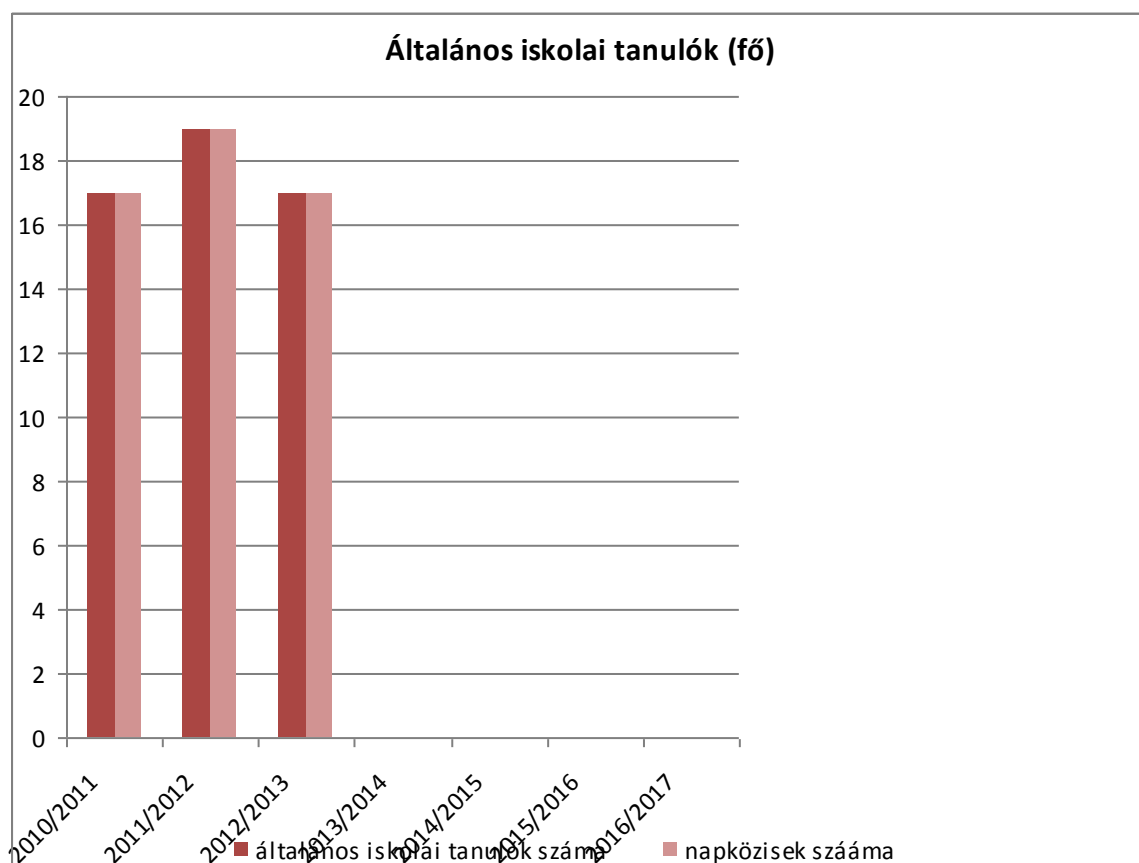
⁹ Nógrád megyei Köznevelés-fejlesztési terve

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	17	0	17	17	100,0%
2011/2012	19	0	19	19	100,0%
2012/2013	17	0	17	17	100,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Általános Iskolánk nemzetiségi nyelvet oktató intézmény, ahol 1-4. évfolyamon, két összevont osztályban tanulnak diákjaink. Az 5-8. évfolyam tanulói más településekre járnak, főleg Nógrádra, Szendehelyre és Vádra.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	1	0	1	0	0	0	1
2011/2012	1	0	1	0	0	0	1
2012/2013	1	0	1	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Berkenye állandó népességének száma 653 fő, ebből a 0-17 évesek száma összesen 150 fő.

A gyakorlatban ebből a korosztályból kerülhet ki a veszélyeztetett és védelembe vett kiskorú gyermekek száma.

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a települési önkormányzat jegyzője védelembe veszi a gyermeket. Nógrádon működik Gyermejjóléti Szolgálat, mely társulási formában Nyugat-Nógrád Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálati Társulás keretében látja el feladatát. A családgondozó jó és szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, az igazgatási ügyintézővel, védőnővel, a családokkal és az oktatási intézményekkel (óvoda, iskola).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál.

Év közben több alkalommal előfordulnak olyan problémák, amelyek időlegesen veszélyeztetést okoznak, (pl. iskolai hiányzás, szülők magatartása, stb..). Ezekben az esetekben a családgondozó felkeresi a szülőket és a problémákat általában mindig rövid idő alatt meg tudták oldani, ezért ha év közben volt is veszélyeztetett gyermek, az év végi statisztikák készítéséig ez megszűnt.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen.

A gyermekek védelmét:

- pénzügyi és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermejjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése szolgálja.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Berkenyén az érintett 150 fős korosztályból:

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	2	0	0	0	2
2009	4	0	0	0	0
2010	3	0	0	0	0
2011	7	0	0	0	0
2012	7	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az adatok alapján megállapítható, hogy a 2008. évhez viszonyítva hullámzóan ugyan, de emelkedett a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma. Ez az ellátási forma a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítható meg. A nyugdíjminimum összege 2008. évtől változatlan, ugyanakkor a családok keresetének kismértékű emelkedése esetén is előfordulhat, hogy ebből az ellátási formából kiesnek az egy főre jutó jövedelem miatt. Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a gyermeket nevelő család, ha időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat az elmúlt években az egy-két gyermekes, a teljes 100 %-os térítési díjat fizető szülők részére kedvezményt nyújtott. Jelenleg a rendelet szerint a kedvezmény óvodás gyermek után élelmezési naponként 15 Ft, iskolás gyermek után 12 Ft szintén élelmezési naponként.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	0	1	8	9	0	0
2009	1	0	7	7	0	0
2010	1	0	6	6	0	0
2011	2	2	6	6	0	0
2012	2	2	5	7	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Ez a juttatási forma is a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A táblázat tanúsága szerint feltűnő, hogy a nyári étkeztetésben részesülő gyermekek száma nulla. Ennek oka, hogy önkormányzatunk a bevezetett támogatási rendszer alapján olyan kevés összegű támogatást tudott volna felhasználni, hogy abból szinte csak egy – két gyermeknek tudott volna ilyen ellátást nyújtani. A felmérésünk alapján a szülők nem kívánták igénybe venni a nyári étkeztetést.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Berkenyén nem élnek magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, telepszerű lakókörnyezetben gyermek

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzatok feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
a fogorvosi alapellátásról,
az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
a védőnői ellátásról,
az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	29
2009	1	27
2010	1	22
2011	1	30
2012	1	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnő az orvosi rendelőben, heti egy alkalommal – csütörtökön 9-11-ig - látja el a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnő két települést lát el Nógrádot és Berkenyét. A védőnői feladatellátás körébe 0-6 éves korosztályig folyik területi gondozás. Az óvodás és általános iskolás gyermekek körében is ellátja a gondozást.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi gyermekorvosi teendőket a diósjenői gyermekek részére szervezett, gyermekorvosi szolgálat látja el. Az önkormányzat házi gyermekorvosi praxist nem működtet.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Óvodánkban szeptembertől két olyan gyermek is felvételre kerül, aki a Nógrád Megyei Pedagógiai Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézet Tanulási képességeket vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján speciális fejlesztést, ellátást igényel. Az ő ellátásukat a Kistérségi Pedagógiai Szakszolgálat munkatársainak segítségével kívánjuk biztosítani.

d) gyermekjóléti alapellátás

Berkenyén működik Gyermekjóléti Szolgálat, annak képviselője jó és szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, védőnővel, családokkal és az oktatási intézményekkel (óvoda, iskola).

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni

ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermekek számára kell biztosítani

- akiknek a testi, illetve szellemi fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló, vagy idős korú személy nevel, vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban, vagy ápolási díjban részesül.
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen a köznevelési törvény hatálya alá tartozó óvodában, iskolai napköziben.

A gyermekétkeztetés az önkormányzat által fenntartott óvoda gyermekei és a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által fenntartott általános iskola tanulói részére rendelkezésre áll.

e) gyermekvédelem

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, eddig a települési önkormányzat jegyzője vette védelembe a gyermeket. 2013. január 1-jétől ez a hatáskör átkerült a Nógrád Megyei Kormányhivatal Rétság Járási Hivatal Gyámhivatalához.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen, rendkívüli gyermekvédelmi támogatáson túl a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek gyermekétkeztetéshez történő hozzáférése biztosított, bár nem minden érintett él ezzel a lehetőséggel. Egy családot jellemez, hogy milyen feladatok megoldása köré szerveződik éppen a család élete. A család folyamatosan megújítja önmagát, hiszen olyan változások, fontos események történnek vele, amelyek megváltoztatják, alakítják a családban lévő kapcsolatokat, érzelmi viszonyokat, más szóval normakrizist. Igazi krízis akkor keletkezik, ha a család nem tudja funkcióit rugalmasan működtetni, nem tud változni, és nem tudja a szerepek által meg kívánt újfajta helyzetet jól kezelni.

Településünkön amennyiben fent említett krízishelyzet alakul ki az érintettek igénybe vehetik a Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat családgondozójának segítségével, a Megyei Gyermekvédelmi Központ (3100 Salgótarján, Ruhagyári út 9) intézményeinek, telephelyeinek szolgáltatásait is. A központ jelenleg tíz lakásotthonban és a gyermekvédelmi szakszolgálat két területi irodájában biztosítja az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti tartós nevelésbe vett gyermekek teljes körű ellátását, valamint befogadja az átmeneti gondozást igénylő gyermekeket, helyzetük rendezése érdekében kezdeményezi a szükséges intézkedéseket.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az egészséges életmód szerves része a sportolás is. A településen a Kossuth utcában van egy tornaterem, melyet az óvodások és iskolások, valamint a civil szervezetek és a község lakói egyaránt használhatnak. A településen gondozott, szépen karbantartott sportpálya van. A településnek felnőtt és ifjúsági focicsapata is van. Községünkben a gyermekek és tanulók körében Bozsik program működik. Úszásoktatásra - amennyiben kellő jelentkező van rá, megszervezésre kerül - a gyerekek Vácra járnak.

A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi körülményeket figyelembe véve, a település minden lakója számára elérhető.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétféligi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az intézményi gyermekétkeztetést a Faluszövetkezet által működtetett Szent Anna Fogadó biztosítja. Az étel az óvoda és iskola épületében lévő melegítő konyhákba kerül kiszállításra, ahol az intézményi dolgozók osztják ki a gyermekek részére. A település általános iskolája részt vesz az iskola gyümölcs programban,

melynek keretében naponta minden gyermek gyümölcshez jut. Szünidei (nyári) szervezett gyermekétkeztetés nincs.

Ingyenes tankönyvellátást a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, és a külön jogszabályban meghatározott gyermekek kapnak.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Településünk esetében nem releváns

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat által EU-s élelmiszer-csomag osztása a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek között.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A településen egy általános iskola működik, melyben egyaránt tanulhat különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermek éppúgy, mint a kiemelten tehetséges gyermek. Az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

A Gyermekvédelmi törvény VIII. fejezete 67/A. § (1) bekezdése a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek hátrányos helyzetét szülője, családbafogadó gyámja alacsony iskolai végzettségéhez, munkanélküliségéhez, lakókörnyezetéhez köti.

A Köznevelés Információs Rendszere (KIR) szerint 2012. októberében 2 fő hátrányos helyzetű óvodás, valamint 2 fő hátrányos helyzetű általános iskolás, míg 2013. januárjában 2 fő hátrányos helyzetű óvodás, valamint 4 fő hátrányos helyzetű általános iskolás és 2 fő középiskolás volt Berkenyén. Az adatokból kitűnik, hogy míg az általános iskolások körében a hátrányos helyzetűek száma duplájára nőtt addig az óvodásoké stagnált. Az emelkedés a gyermekvédelmi támogatásban részesülők számának növekedéséből adódik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások teljesítése érdekében logopédus az óvodában és az iskolában is foglalkozik a rászoruló gyermekekkel. Gyógytestnevelés szükség esetén biztosított.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Településünkön nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Településünkön nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Önkormányzatunk minden kiírja a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázatot, melynek keretében a pályázók részére rászorultságuktól függően évente tíz hónapon keresztül támogatást nyújt a felsőfokú tanulmányokat folytatók részére.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nyári szünet alatt felügyelet nélkül vannak a gyermekek.	1. Igényfelmérés. 2. Szünidei programok, nyári táborozás szervezésére pályázat.
Nő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma.	Érintett szülők tájékoztatása a 2013. szeptemberétől hatályba lépő jogszabályváltozásokról, jogosultsági feltételekről.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfikkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén
- szociális biztonság területén,

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

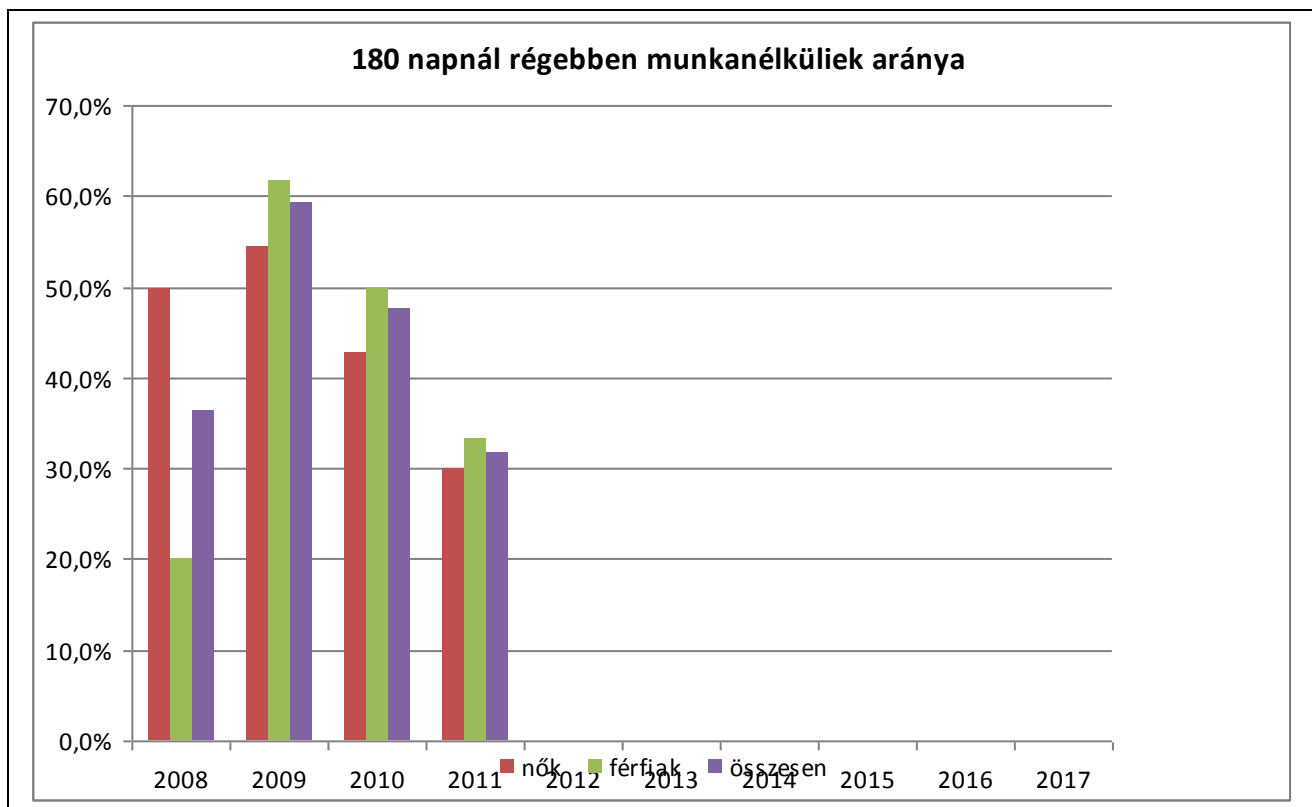
év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	210	231	118	138	5	6
2009	183	225	106	122	21	11
2010	214	214	113	105	14	7
2011	223	214	122	113	12	10
2012	223	216	141	117	21	10

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A táblázat adatai arról adnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. A munkavállalási korú nők száma csökkenő tendenciát mutat, a foglalkoztatottaké 2010-ig csökken, majd ismét emelkedő. A munkanélküli nők száma alatta marad a férfiakénak, 2010. óta stagnál, viszonylag alacsonynak mondható.

Nők számára helyben csak az Önkormányzat tud munkát biztosítani közfoglalkoztatás keretében.

A nyilvántartott álláskeresők számában, valamint a 180 napnál régebben regisztráltak számában is a nők kisebb százalékot képviselnek, mint a férfiak.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön foglalkoztatást segítő és képzési programok nem érhetőek el, a Nógrád Megyei Kormányhivatal Rétság Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége által indított képzéseken kívül településünkön egyéb képzési lehetőség nincs.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alábbi táblázat jól szemlélteti, hogy tíz év leforgása alatt a településen milyen jelentős változáson ment át a nők iskolázottsági mutatója. Az alapkú végzettséggel nem rendelkező nők száma jelentős mértékben csökkent, de még mindig jóval magasabb a férfiakénál.

A közeljövőben a településen megvalósuló élelmiszer-csomagoló üzem alacsonyabb iskolai végzettségű munkavállalókat fog alkalmazni, betanított munkára. Ez növeli az alacsonyabb végzettségű és azon női munkaerő elhelyezkedési lehetőségét, akik a családjuk miatt nem tudnak máshol munkát vállalni.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	473	245	228	414	205	209	59	12,5%	40	16,3%	19	8,3%
2011	540	278	262	523	263	260	17	3,1%	15	5,4%	2	0,8%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem releváns településünkön.

„A nők személyes és szakmai kiteljesedésének útját állja az a sztereotípiát és gyakorlat, miszerint a háztartás és a gyermeknevelés elsődlegesen a nők feladata.

A gyermekek számának növekedése a nőket megbízhatatlan, míg a férfiakat megbízható munkaerőnek tünteti fel a munkaadók szemében, mivel a nők feladatának tartják a gyermeknevelést, s ezért csak „másodlagos” munkaerőnek tartja őket a munkaerő-piac, s gyakran ezeket a sztereotípiákat a nők is elfogadják.”¹⁰

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen bölcsőde nincs, napközi otthonos óvoda működik. Az óvodai férőhelyek száma 30. Az óvodába beíratott gyermekek száma 27 fő. A számokból kitűnik, hogy a csoportlétszám közelíti a törvényben megengedett határt. Mivel az óvodai csoportlétszám már a felső határt majdnem eléri, többek között ezért is szükség lenne egy bölcsődei csoport létrehozására, így a kisebb gyermekek átkerülnének a bölcsődei csoportba és az egy csoportos óvodában az igényeket hosszú távon ki lehetne elégíteni. A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Van arról is információ, hogy GYES után az anya, mivel távolabbi helyen talált állást magának, gyermekét is a munkahelye szerinti település óvodájába íratta. A községben családbarát munkahelyi megoldásra, rugalmas munkaidőkezdésre nincs példa.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

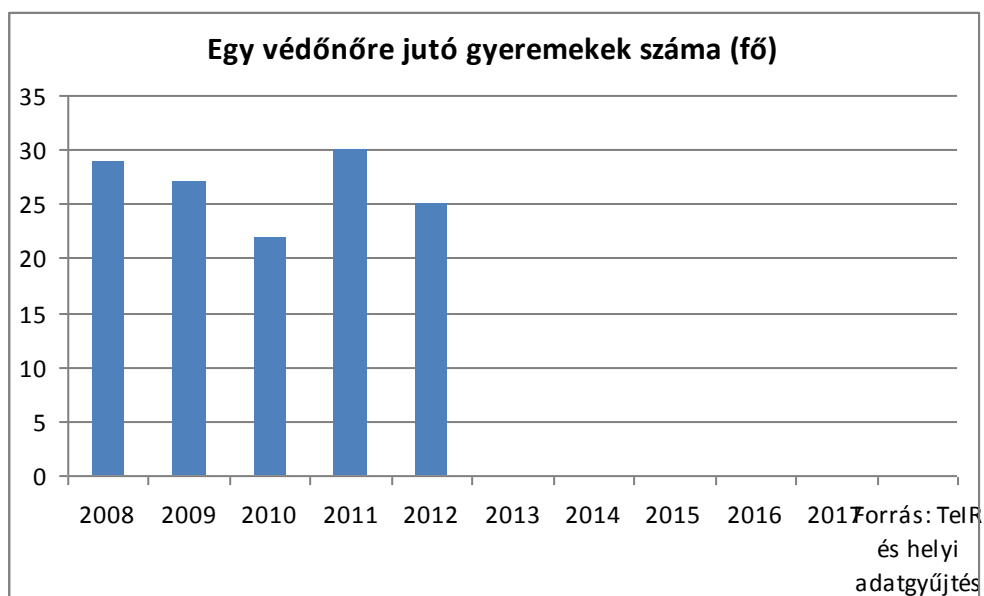
A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő. A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő.

¹⁰ Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	29	29
2009	1	27	27
2010	1	22	22
2011	1	30	30
2012	1	25	25

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

„A nők elleni erőszak különféle formái közül eddig csupán a családon belüli erőszak, valamint a nemi erőszak kérdéskörével kapcsolatban készültek felmérések. A családon belüli erőszakról és a nők elleni erőszak egyes egyéb formáiról (pl. a prostitúcióról, illetve átfogó országos felmérés a büntetőeljárásban alkalmazható távoltartás első két éves alkalmazásáról) a szakértői kutatásokon kívül civil szervezetek is készítettek kutatásokat, felméréseket. Ezzel együtt elmondható, hogy a nők elleni erőszak minden formájával kapcsolatban összefoglaló felmérés Magyarországon még nem készült, annak ellenére, hogy az ENYÜBS statisztikák alapján az adatok nyilvánosak.

Mind a külföldi, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezek az adatok kizárólag a fizikai erőszakot elszenvedőket foglalják magukban, de tudjuk, hogy a folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb. Magyarországon a rendőrség statisztikája szerint, a családon belüli erőszak hetente legalább egy nő és havonta legalább egy gyerek életét követeli. Összesen évente 200 körül van a családon belüli erőszak körében meghalt emberek száma. A nők és gyerekek ellen elkövetett erőszak azonban az esetek nagy részében nem jelent emberölést. Az áldozatok által inkább „választott” öngyilkosság, az életveszélyes testi sérülések, a kiesett munkanapok, a gyógyszeres és pszichiátriai kezelések és a lelki sérülések évente nők és gyerekeik százezreinek életét teszik tönkre.”¹¹

¹¹ Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia

A Családsegítő Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tenni. A nőket érő erőszakról nincs tudomásunk.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Az *Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat* (a továbbiakban: OKIT) 2005. április 1-jétől működik, országos lefedettséggel, és a nap 24 órájában ingyenesen elérhető. Az OKIT elsődleges feladata a telefonon segítséget kérő áldozatok krízisközpontokba és a titkos menedékházba való irányítása.

Szükség esetén a *Reménysugár Otthon* (2660 Balassagyarmat, Szontág Pál u. 44.) a kizárólag Nógrád megyéből érkező 0-6 éves gyermekkel rászorulókat.

A *Menedék Családok Átmeneti Otthona* (3100 Salgótarján, Bóna Kovács Károly út 4.) 1992 óta nyújt átmeneti elhelyezést az ország bármely részéről érkező halmozottan hátrányos helyzetű családoknak, anyáknak, apáknak és gyermekeiknek, akik szociális, pszichés és egyéb okból krízishelyzetbe kerültek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2008	6	1
2009	6	1
2010	6	1
2011	4	0
2012	4	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. A fenti táblázatból láthatjuk, hogy községünkben a képviselőtestület tagjai között jelenleg nincs nő, a megelőző ciklusban is csak egy női képviselő volt. A polgármesteri tisztséget azonban több mint húsz éve nő látja el.

A hivatalban, illetve oktatási területen csak női alkalmazottaink vannak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekeit egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő családanyák esetében az elszegényedés kockázata magas.	Tájékoztatás az igénybe vehető támogatási formákról, életmódbeli tanácsadás a családsegítő szolgálat, védőnő együttműködésével.
Nincs bölcsőde a településen.	Bölcsőde kialakítására vonatkozó igény felmérése, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A település öregedési indexe mutatja, hogy településünk szerencsére nem előregedő település. Ennek ellenére az idősök fokozott ellátására, segítésére van és lesz szükség a jövőben is.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	332	321	653	51%	49%
0-2 évesek			19		
0-14 éves	59	51	110	54%	46%
15-17 éves	7	14	21	33%	67%
18-59 éves	161	190	351	46%	54%
60-64 éves	15	19	34	44%	56%
65 év feletti	59	47	106	56%	44%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	n.a.	112	#ÉRTÉK!
2008	109	110	99,1%
2009	113	110	102,7%
2010	114	104	109,6%
2011	106	110	96,4%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	7	7	0
2009	4	3	1
2010	3	10	-7
2011	6	8	-2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

- saját jogú nyugdíj
- öregségi nyugdíj

- rehabilitációs járadék
- hozzátartozói nyugdíj
- özvegyi nyugdíj
- baleseti hozzátartozói nyugellátás
- özvegyi járadék

A szociális törvény értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosított ellátás, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak. Településünkön ilyen jellegű ellátást igénybevételeire rászoruló idős személy nincs.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idős korosztály (jellemzően az 51 év felettiek) foglalkoztatási mutatói a településen nagyon alacsonyak. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye csekély, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon.

A településen a regisztrált munkanélküliek száma 2012. évben 29 fő, ebből 11 fő 50 év feletti. Sajnos az elmúlt évekhez képest ez a szám jelentősen növekedett.

Az sem jellemző, hogy a lakosság köréből többen éljenek a nyugdíj melletti/helyetti munkavégzés lehetőségével.

Az idős, nyugdíjas emberek a vidéki életmóddal járó ház körüli teendőket látják el.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen kevés a munkahely a fiatalok számára is, így a nyugdíjasok foglalkoztatására nincs lehetőség. A tevékeny időskor, pl. élethosszig tartó tanulás sem jellemző.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön nem releváns.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Önkormányzatunk az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
a fogorvosi alapellátásról,
az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
a védőnői ellátásról,
az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat képviselő testülete, a település lakosságszáma tekintettel felnőttek részére egy egészségügyi alapellátási körzetet alakított ki Nógrád községgel együtt. A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a váci illetve rétsági és balassagyarmati szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító igényelhető.

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idősek számára a szociális alapszolgáltatásokat.

- szociális alapszolgáltatás:
 - étkeztetés
 - házi segítségnyújtás / jelzőrendszeres segítségnyújtás

Miután a Rétsági Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Intézménye, amely jelenleg is a házi segítségnyújtást látja el, megszűnik 2013. szeptember 30-val, így jelenleg tárgyalások folynak arról, hogy ennek a feladatnak az ellátását hogyan oldja meg az önkormányzat.

Az egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik az önkormányzat megkeresését és veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban. Nappali ellátásra nincs lehetőség. A szociális étkeztetés igen népszerű, nagy igény van rá. Az idősek választhatnak, hogy helyben fogyasztással vagy elvitellel kérik az ebédet. Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevétele tekintetében.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen aktív nyugdíjas élet folyik, melynek mozgatója a Német Nemzetiségi Vegyes kórus. Munkájukra mindig lehet számítani a településen megszervezésre kerülő rendezvények bonyolításában, vendéglátásban. Rendszeres próbákat tartanak, folyamatosan fellépnek községünk rendezvényein.

c) idősek informatikai jártassága

A település időseire nem jellemző az informatikai jártasság, illetve adattal nem rendelkezünk ez irányú ismereteik tekintetében. Településünkön jelenleg nem érhető el az idősek részére informatikai képzés.

„A különböző idős emberek társadalmi integrációját, társadalmi részvételét pozitívan befolyásolja a számítástechnikai eszközök, illetve az Internet ismerete illetve használata.....

Globális méretekben tekintve, jelenleg három nagy, sok embert érintő változás zajlik: a népesség növekedése, az életkor meghosszabbodása és az információs robbanás.

A gazdaságilag fejlett országokban nem csak az életkor meghosszabbodása, hanem a társadalom idősödése is jellemző. 2025-re a lakosság 25%-a 60 éves, vagy annál idősebb lesz, ezen belül Európában a következő negyven évben ez az arány 21%-ról, 33%-ra emelkedik.

Magyarországon a legtöbb embert érintő változás jelenleg és a közeljövőben, az időskorú emberek számának és arányának növekedése: 1998-ban 2 millió, (tehát a lakosság 20%-a) 60 évnél idősebb ember élt és a lakosság 10 %-a volt 70 év feletti.

Az adatok azt mutatják, hogy ez a korosztály gyakorlatilag kimaradt eddig a számítógép és az Internet világának megismeréséből, az információs társadalomba való bekapcsolódásból:

„A 14-17 éves korcsoportban már tízből kilencen használják a világhálót, míg a 18-29 éveseknek már csak mintegy a fele. Az idősebb korcsoportok felé haladva az Internet használóinak aránya fokozatosan csökken, a 60 év felettiiek csoportjában, pedig már csupán 2 százalék.”¹²

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Minden évben megtartásra kerül az Idősek Napja. Ilyenkor ünnepi műsorral és vendéglátással is kedveskedünk falunk idős lakói számára. A rászoruló időskorú lakóink igénybe vehetik a házi segítségnyújtást és a jelzőrendszeres segítségnyújtást is.

¹² Informatika az idős emberek szolgálatában. „Társadalmi befogadás” témakörben meghirdetett kutatás zárótanulmánya

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Körülményes a szakrendelésre való eljutás.	Pályázat falubuszra.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi – így különösen látás, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. Törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	9	0
2009	8	0
2010	8	0
2011	16	0
2012	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen fogyatékkal élőkről kevés információnk van. Mindössze a megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek száma ismert. Ez utóbbi státuszú személy nem él Berkenyén, viszont a megváltozott munkaképességű személyek száma 2011-re az előző év duplájára emelkedett.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs tudomásunk.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünk esetében nem releváns.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településen nincs fogyatékosok nappali ellátását végző lakóotthon, gondozóház, a szociális alapellátásokat a fogyatékkal élő személyek is igénybe vehetik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Önkormányzatunknak a fogyatékkal élő személyek pontos számáról sajnos nincs nyilvántartása. Akik mégis felkeresik önkormányzatunkat megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról.

Fogyatékosok pénzbeli ellátási formái:

- fogyatékosági támogatás,
- rokkantsági járadék,
- parkolási igazolvány

Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható

- szociális alapszolgáltatás,
- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés

Ápolást, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő, intézmények, egészségügyi és kulturális létesítmények egyike sem akadálymentes. Sajnos hivatali épületünk sem az.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára nem biztosított a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatása. Ezen intézményeket csak segítséggel tudják igénybe venni.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Településünk esetében nem releváns.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A járdák, utak döntő többsége alkalmas arra, hogy azokon a fogyatékkal élő személyek biztonságosan közlekedhessenek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünk tekintetében nem releváns.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem releváns településünkön.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A megváltozott munkaképességű személyek száma a duplájára nőtt.	Igényeik felmérése a házi orvos, védőnői szolgálat, családsegítő, óvoda és iskola együttműködése révén.
Polgármesteri Hivatal és közintézmények épülete nem akadálymentesített.	Akadálymentesítésre vonatkozó pályázatok figyelése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi önkormányzatnak, és oktatási intézményeknek, (Napköziotthonos Óvoda, Általános Iskola) a községben működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, háziorvosi és védőnői szolgálatnak, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Berkenye a jövőben is még inkább élhető településsé váljon.

Berkenyén működő civilszervezetek:

- Szent Kereszt Alapítvány
- Őrangyalok Alapítvány
- Berkenyei Sportegyesület

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Településünkön megalakult a Berkenyei Német Nemzetiségi Önkormányzat.

A közös célok, kulturális, szórakozási, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Legyen az karácsonyi ünnepség, falunap, nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka, jótekonysági rendezvény, véradás, gyermek-, illetve idősek napja, stb. A rendezvények sikeres megszervezésében a civilszervezetek tagjai segítenek, ez az önkormányzat irányításával történik.

A polgármester, a képviselők, civilszervezetek és a lakosság kapcsolata sikeresnek értékelhető. Természetesen a jót is lehet még jobbá tenni. Ez nem feltétlenül akarat, inkább szabadidő kérdése. A falun

élő emberek sokat dolgoznak. Munkahelyre ingázóknak a munkaidő mellett sok idejét elveszi az utazás, munka után a kertek, porták, otthonok rendben tartása is sok energiát igényel.

A helyi civilszervezetek kapcsolata a környező települések hasonló szervezeteivel jónak mondható. Az önkormányzat a költségvetésében minden évben tervez különböző összegeket a civilszervezetek támogatására.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Berkenye Község Önkormányzata az alábbi társulásoknak tagja:

- Rétság Kistérségi Többcélú Társulás abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakossága az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jusson hozzá, és az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél teljesebb, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást, közszolgáltatást és a településfejlesztést.
- Nyugat- Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltatási Társulása azzal a céllal jött létre, hogy az Önkormányzatok ezen megállapodás keretében történő együttműködéssel minél hatékonyabb, célszerűbb szociális és gyermekjóléti ellátást biztosítsanak a településen élő lakosság számára. Önkormányzatok kötelező feladataként a szociális alapszolgáltatások biztosítása, a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájárulás biztosítása a szociálisan rászorulóknak részére, a krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára segítséget nyújtson.
- Berkenyei Közös Önkormányzati Hivatal, (melynek közvetlen jogelődje Berkenye-Nógrád Körjegyzősége), azzal a céllal jött létre, hogy Berkenye és Nógrád Községek Önkormányzata polgármesterei, vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat ellássa és közreműködjön az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen német nemzetiségi önkormányzat működik, tagjai jelentős részt vállalnak falunk társadalmi, kulturális életében: pl. karácsonyi ünnepség, falunap, nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka, jótékonyági rendezvény, véradás, gyermek-, illetve idősek napja

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Német Nemzetiségi Vegyes Kórus tevékenyen részt vállal az idősek kulturális, szabadidős igényeinek kielégítésében.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Településünkön tevékenységüket folytató vállalkozók lehetőségeikhez mérten támogatják rendezvényeinket. A Berkenye Faluszövetkezet és DI-FERR Kft. minden évben jelentős mértékű támogatást nyújt a helyi Sportegyesület részére az ifi – és felnőtt csapatok működéséhez.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Berkenye Község Önkormányzat Képviselő-testülete, a Közös Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja. Helyi Esélyegyenlőségi Program a Közös Hivatalban bárki számára elérhető, a település honlapján olvasható és véleményezhető.

A HEP-et az önkormányzat elküldi véleményezésre az érintett partnerintézmények, együttműködő szervezetek számára, meghívja őket a képviselő-testületi ülésre, egyben felhívja a lakosság figyelmét honlapon, hirdetőtáblán az észrevételezésre és a nyílt képviselő-testületi ülésen való részvételre.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Berkenye Község Önkormányzat Képviselő-testülete folyamatosan tájékoztatja honlapján a lakosságot az intézkedési tervben megvalósításra kerülő beavatkozásokról, ezzel együtt folyamatos lehetőséget biztosít honlapján, valamint a képviselő-testületi üléseken (kiemelten a felülvizsgálatot megelőzően) az észrevételek, javaslatok megfogalmazására, azokat értékelve és mérlegelve módosítja a helyi esélyegyenlőségi programot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tájékozatlanság az igénybe vehető lakásfenntartási támogatás, adósságcsökkentési támogatás tekintetében.	Családsegítő Szolgálat bevonása segítségadás, tanácsadás, nyomtatványok kitöltésében, az érintettek tájékoztatása.
	Nincs szociális bérlakás.	1. Igényfelmérés, összevetés a lakhatási körülményekkel, 2. Pályázatok figyelése
Gyermekek	Nyári szünet alatt felügyelet nélkül vannak a gyermekek.	1. Igényfelmérés. 2. Szünidei programok, nyári táborozás szervezésére pályázat.
	Nő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma.	Érintett szülők tájékoztatása a 2013. szeptemberétől hatályba lépő jogszabályváltozásokról, jogosultsági feltételekről.
Nők	Gyermekeit egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő családanyák esetében az elszegényedés kockázata magas.	Tájékoztatás az igénybe vehető támogatási formákról, életmódbeli tanácsadás a családsegítő szolgálat, védőnő együttműködésével.
	Nincs bölcsőde a településen.	1. Bölcsőde kialakítására vonatkozó igény felmérése, 2. Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése
Idősek	Körülményes a szakrendelésre való eljutás.	Pályázat falubuszra.
Fogyatékkal élők	A megváltozott munkaképességű személyek száma a duplájára nőtt.	Igényeik felmérése a házi orvos, védőnői szolgálat, családsegítő, óvoda és iskola együttműködése révén.
	Polgármesteri Hivatal és közintézmények épülete nem akadálymentesített.	Akadálymentesítésre vonatkozó pályázatok figyelése

Az intézkedési területek részletes kifejtése

MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ROMÁK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Tájékoztatás adósságkezelési szolgáltatásról
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Tájékozatlanság az igénybe vehető lakásfenntartási támogatás, adósságcsökkentési támogatás tekintetében.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A szociálisan hátrányos helyzetű lakosok helyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
Az intézkedés tartalma:	A rendszeres szociális segélyben részesülők és lakásfenntartási támogatást igénybe vevők tájékoztatása/bevonása az adósságkezelési szolgáltatásba a családsegítő szolgálat segítségével.
Az intézkedés felelőse:	Jegyző/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2015. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- lakásfenntartási támogatást igénybe vevők száma - az adósságkezelési szolgáltatásba bevont személyek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal + családsegítő szolgálat munkatársa - pénzügyi: központi + önkormányzati támogatás összege - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az érintettek folyamatos tájékoztatása révén.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Átmeneti lakásproblémák megoldása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nincs szociális bérlakás.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Naprakész nyilvántartás a lakásproblémákkal küzdő családokról
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, - 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
Az intézkedés tartalma:	Igényfelmérés, adatgyűjtés a családsegítő, védőnői szolgálat, óvoda bevonásával a szociális bérlakások kialakítására vonatkozóan.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester és/vagy az általa megbízott munkatárs
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2013. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- elégtelen lakhatási körülményekkel rendelkező családok száma - lakásfenntartási támogatást igénylők száma - szociális bérlakást igénylők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal dolgozója, védőnő, családgondozó, óvodai alkalmazott - pénzügyi: - - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	A jelzőrendszer együttműködése révén.

Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Átmeneti lakásproblémák megoldása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nincs szociális bérlakás
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az átmeneti lakásproblémákkal küzdő családok helyzetének javítása
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia - 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
Az intézkedés tartalma:	Szociális bérlakás kialakítására vonatkozó pályázati kiírások figyelemmel kísérése, pályázat benyújtása
Az intézkedés felelőse:	Polgármester és/vagy az általa megbízott munkatárs
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2018. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- pályázatok száma - szociális bérlakások száma - szociális bérlakást igénybe vevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal dolgozója (pályázatíró) - pénzügyi: önkormányzati önrész, pályázati forrás - technikai: számítógép, nyomtató
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Pályázati kiírások függvényében.

GYERMEKEK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Gyermekek nyári szünidei felügyeletének biztosítása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nyári szünet alatt felügyelet nélkül vannak a gyermekek.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Gyermekek nyári szünidei felügyeletének biztosítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről - 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról - Óvodai és általános iskolai pedagógia program
Az intézkedés tartalma:	Igényfelmérés a szülők körében a nyári szünet ideje alatti felügyeletre vonatkozóan.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. május 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- óvodáskorú gyermekek száma - általános iskolai tanulók száma - igénylések száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, az igények függvényében.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Gyermekek nyári szünidei felügyeletének biztosítása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nyári szünet alatt felügyelet nélkül vannak a gyermekek.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Gyermekek nyári szünidei felügyeletének biztosítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről - 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról - Óvodai és általános iskolai pedagógia program
Az intézkedés tartalma:	Gyermekek nyári felügyeletének, programjainak megszervezése, lehetőség szerint pályázat révén.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2015. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- óvodáskorú gyermekek száma - általános iskolai tanulók száma - igénylések száma - pedagógusok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: pedagógusok - pénzügyi: pedagógusok óradíjának összege - technikai: felügyeletre alkalmas helyszín
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, az igények függvényében.

Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Tájékoztatás hátrányos helyzetű gyermekek támogatásairól
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megfelelő ellátásokhoz juttatása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
Az intézkedés tartalma:	Az érintett szülők tájékoztatása a 2013. szeptemberétől hatályba lépő jogszabályváltozásokról, jogosultsági feltételekről.
Az intézkedés felelőse:	Jegyző/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2013. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- hátrányos helyzetű gyermekek száma - halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma - tájékoztatások száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép, nyomtató
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az érintettek együttműködése révén.

NŐK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Álláskereső és egyedülálló nők gazdasági kiszolgáltatottságának enyhítése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A gyermekét egyedül nevelő vagy több gyermeket nevelő családanyák esetében az elszegényedés kockázata magasabb. Nincs bölcsőde.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Állástalan kis és egyedülálló édesanyák támogatása
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Problémával érintettek beazonosítása, igényfelmérés bölcsődére vonatkozóan. Tájékoztatás a szociális lehetőségekről, életmódbeli tanácsadás a védőnői és családsegítő szolgálat, óvoda bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	Jegyző és/vagy általa kijelölt munkatárs,
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. augusztus 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- inaktív/foglalkoztatott nők száma - tájékoztatások száma - szociálisan ellátások száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: igényfelmérést végző munkatársak - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Érintettek folyamatos tájékoztatásával.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Álláskereső és egyedülálló nők gazdasági kiszolgáltatottságának enyhítése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A gyermekét egyedül nevelő vagy több gyermeket nevelő családanyák esetében az elszegényedés kockázata magasabb, nincs bölcsőde a faluban.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Állástalan kis és többgyermekes anyák támogatása
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Bölcsődei férőhely kialakítására kiírt pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, pályázat benyújtása.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester és /vagy általa kijelölt munkatárs
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2018. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- igények száma - bölcsődében ellátott gyermekek száma – pályázatok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: pályázatíró munkatárs - pénzügyi: pályázati forrás + önrész - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Pályázati lehetőségek függvényében.

IDŐSEK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Idősek orvosi szakellátásra eljuttatásának segítése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nehéz az idősek szakrendelésre eljuttatása.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Idős emberek egészség megőrzése, életminőségének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Idősügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Pályázat benyújtása falubuszra vonatkozóan.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester és/vagy az általa megbízott munkatárs
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2018. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- ellátásra szoruló idős emberek száma - segítségadások száma - pályázatok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: felmérést végző szakemberek, munkatársak, - pénzügyi: pályázati forrás + önrész - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Pályázati lehetőségek függvényében.

FOGYATÉKKAL ÉLŐK

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Fogyatékkal élők igényeinek kielégítése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A megváltozott munkaképességű személyek száma a duplájára nőtt.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A fogyatékkal élő személyek egészségmegőrzése, életminőségének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
Az intézkedés tartalma:	Igényeik felmérése a házi orvos, védőnői szolgálat, családsegítő, óvoda és iskola együttműködése révén.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester és/vagy az általa megbízott munkatárs
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. december 31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- megváltozott munkaképességű személyek száma - igények száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: felmérést végző szakemberek, munkatársak, - pénzügyi: - - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Partneri együttműködés révén.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Középületek akadálymentesítése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Polgármesteri Hivatal és közintézmények épülete nem akadálymentesített.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Polgármesteri Hivatal és közintézmények épületeinek akadálymentesítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- Településfejlesztési terv, - 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról - 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
Az intézkedés tartalma:	Akadálymentesítésre vonatkozó pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, pályázatok benyújtása.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester és/vagy az általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2018. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- akadálymentes épületek száma - nem akadálymentes épületek száma – pályázatok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: pályázatíró munkatárs - pénzügyi: pályázati forrás + saját önrész - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Pályázati kiírások függvényében.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Tájékoztatás adósságkezelési szolgáltatásról	Tájékozatlanság az igénybe vehető lakásfenntartási támogatás, adósságcsökkentési támogatás tekintetében	A szociálisan hátrányos helyzetű lakosok helyzetének javítása	1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról.	A rendszeres szociális segélyben részesülők és lakásfenntartási támogatást igénybe vevők tájékoztatása/bevonása az adósságkezelési szolgáltatásba a családsegítő szolgálat segítségével	jegyző vagy az általa megbízott személy	2015.06.30.	- lakásfenntartási támogatást igénybe vevők száma - az adósságkezelési szolgáltatásba bevont személyek száma	humán: polgármesteri hivatal + családsegítő szolgálat munkatársa pénzügyi: központi + önkormányzati támogatás összege technikai: számítógép	Az érintettek folyamatos tájékoztatása révén
2	Átmeneti lakásproblémák megoldása	Nincs szociális bérlakás	Naprakész nyilvántartás a lakásproblémákkal küzdő családokról	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról	Igényfelmérés, adatgyűjtés a családsegítő, védőnői szolgálat, óvoda bevonásával a szociális bérlakások kialakítására vonatkozóan	polgármester vagy az általa megbízott munkatárs	2013.12.31.	elégtelen lakhatási körülményekkel rendelkező családok száma, lakásfenntartási támogatást igénylők száma szociális bérlakást igénylők száma	humán: Polgármesteri hivatal dolgozója, védőnő, családgyógyász, óvodai alkalmazott pénzügyi: - technikai: számítógép	A jelzőrendszer együttműködése révén
3	Átmeneti lakásproblémák megoldása	Nincs szociális bérlakás	Az átmeneti lakásproblémákkal küzdő családok helyzetének javítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális	Szociális bérlakás kialakítására vonatkozó pályázati kiírások figyelemmel kísérése, pályázat benyújtása	polgármester és az általa megbízott munkatárs	2018.06.30.	pályázatok száma szociális bérlakások száma szociális bérlakást igénybe vevők száma	humán: polgármesteri hivatal dolgozója (pályázattíró) pénzügyi: önkormányzati önrész,	pályázati kiírások függvényében

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
				ellátásokról					pályázati forrás technikai: számítógép, nyomtató	
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermekek nyári szünidei felügyeletének biztosítása	Nyári szünet alatt felügyelet nélkül vannak a gyermekek	Gyermekek nyári szünidei felügyeletének biztosítása	2011. évi CX. törvény a nemzeti köznevelésről 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról Óvodai és általános iskolai pedagógia program	Igényfelmérés a szülők körében a nyári szünidő ideje alatti felügyeletre vonatkozóan	polgármester és az általa megbízott munkatárs	2014.05.01.	- óvodáskorú gyermekek száma, - általános iskolai tanulók száma - igénylések száma	humán: polgármesteri hivatal munkatársa pénzügyi: - technikai: számítógép	
2	Gyermekek nyári szünidei felügyeletének biztosítása	Nyári szünet alatt felügyelet nélkül vannak a gyermekek	Gyermekek nyári szünidei felügyeletének biztosítása	2011. évi CX. törvény a nemzeti köznevelésről 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról Óvodai és általános iskolai pedagógia program	Gyermekek nyári felügyeletének, programjának megszervezése, lehetőség szerint pályázat révén	polgármester és az általa megbízott munkatárs	2015.06.30.	- óvodáskorú gyermekek száma - általános iskolai tanulók száma - igénylések száma, - pedagógusok száma	humán: pedagógusok pénzügyi: pedagógusok óradíjának összege technikai: felügyeletre alkalmas helyszín	Folyamatosan, az igények függvényében
3	Tájékoztatás hátrányos helyzetű gyermekek támogatásairól	Nő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megfelelő ellátásokhoz juttatása	A gyermekek védelméről és a gyámgügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény	Az érintett szülők tájékoztatása a 2013. szeptemberétől hatályba lépő jogszabályváltozásokról, jogosultsági feltételekről.	jegyző vagy az általa megbízott munkatárs	2013.12.31.	- hátrányos helyzetű gyermekek száma - halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma - tájékoztatások száma	humán: polgármesteri hivatal munkatársa pénzügyi: - technikai: számítógép, nyomtató	Az érintettek együttműködése révén
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Álláskereső és egyedülálló nők	A gyermekét egyedül nevelő,	Állástalan kis- és egyedülálló	Nők és Férfiak Társadalmi	Problémáival érintettek beazonosítása,	jegyző és az általa kijelölt	2014.08.30.	- inaktív/foglalkoztatott	humán: igényfelmérést	Érintettek folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	gazdasági kiszolgáltatottságának enyhítése	vagy több gyermeket nevelő családanyák esetében az elszegényedés kockázata magasabb, nincs bölcsőde a faluban	édesanyák támogatása	Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia	igényfelmérés bölcsődére vonatkozóan. Tájékoztatás a szociális lehetőségekről, életmódbeli tanácsadás a védőnői és családsegítő szolgálat, óvoda bevonásával	munkatárs		nők száma - tájékoztatások száma - szociális ellátások száma	végző munkatársak, pénzügyi: - technikai: számítógép	tájékoztatásával
2	Álláskereső és egyedülálló nők gazdasági kiszolgáltatottságának enyhítése	A gyermekét egyedül nevelő vagy több gyermeket nevelő családanyák esetében az elszegényedés kockázata magasabb, nincs bölcsőde a faluban	Bölcsődei férőhely kialakítására kiírt pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, pályázat benyújtása	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia	Bölcsődei férőhely kialakítására kiírt pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, pályázat benyújtása	polgármester és az általa megbízott munkatárs	2018.06.30.	- igények száma, - bölcsődében ellátott gyermekek száma, - pályázatok száma	humán: pályázatíró munkatárs, pénzügyi: pályázati forrás + önrész technikai: számítógép	Pályázati lehetőségek függvényében
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek orvosi szakellátásra eljuttatásának segítése	Nehéz az idősek szakrendelésre eljuttatása	Idős emberek egészség megőrzése, életminőségének javítása	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Pályázat benyújtása falubuszra vonatkozóan	polgármester és az általa megbízott munkatárs	2018.06.30.	- ellátásra szoruló idősek száma, - segítségadások száma - pályázatok száma	humán: felmérést végző szakemberek, munkatársak, pénzügyi: pályázati forrás + önrész technikai: számítógép	pályázati lehetőségek függvényében
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékkal élők igényeinek kielégítése	A megváltozott munkaképességű személyek száma a duplájára nőtt,	A fogyatékkal élő személyek egészségmegőrzése, életminőségének javítása	1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és	Igényeik felmérése a háziorvos, védőnői szolgálat családsegítő, óvoda és iskola együttműködése révén	polgármester és az általa megbízott munkatárs	2014.12.31.	- megváltozott munkaképességű személyek száma - igények száma	humán: felmérést végző szakemberek, munkatársak,	Partneri együttműködés révén.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
				esélyegyenlőségük biztosításáról					pénzügyi: - technikai: számítógép	
2	Középületek akadálymentesítése	Polgármesteri Hivatal és közintézmények épülete nem akadálymentesített	Polgármesteri Hivatal és közintézmények épületeinek akadálymentesítése	- Településfejlesztési terv - 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról, - 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről	Akadálymentesítésre vonatkozó pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, pályázatok benyújtása	polgármester és az általa megbízott munkatárs	2018.06.30.	- akadálymentes épületek száma, - nem akadálymentes épületek száma, - pályázatok száma	humán: pályázati munkatárs, pénzügyi: pályázati forrás + saját önrész, technikai: számítógép	Pályázati kiírások függvényében

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy segítsék és támogassák a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, észrevételeikkel, javaslataikkal kezdeményezzék annak módosítását.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósulás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében azt a törvényben előírt időintervallumok betartásával áttekinti.

Monitoring és visszacsatolás:

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, a helyi esélyegyenlőségi programban érintettek, a felsorolt önkormányzati, hivatali és civil szervezetek előzetes véleményformálása.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, az önkormányzati hivatal épülete, a Civil Szervezetek Háza áll rendelkezésre. Az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein a tolerancia, a befogadás és a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Az érintett partnerek részére a HEP megküldése, meghívásuk a testületi ülésre.

Nyilvánosság

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatok megvalósulásáért, a program végrehajtásáért a polgármester felel.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és

toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

A kétévente előírt felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat sikerült-e teljesíteni. Amennyiben egy-egy intézkedés nem valósult meg, módosítás szükséges, illetve annak érdekében, hogy az maradéktalanul megvalósulhasson, javaslatot kell tenni a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Berkenye község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Berkenye község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

Berekenye Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

**1. számú táblázat -
Lakónépesség száma az év
végén**

	Fő	Változás
2007	678	
2008	670	99%
2009	662	99%
2010	623	94%
2011	637	102%
2012	614	96%

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	332	321	653	51%	49%
0-2 évesek			19		
0-14 éves	59	51	110	54%	46%
15-17 éves	7	14	21	33%	67%
18-59 éves	161	190	351	46%	54%
60-64 éves	15	19	34	44%	56%
65 év feletti	59	47	106	56%	44%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	n.a.	112	#ÉRTÉK!
2008	109	110	99,1%
2009	113	110	102,7%
2010	114	104	109,6%
2011	106	110	96,4%
2012	na.	na.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	17	16	1
2009	12	12	0
2010	7	18	-11
2011	31	21	10
2012	na.	na.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	7	7	0
2009	4	3	1
2010	3	10	-7
2011	6	8	-2
2012	na.	na.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	231	210	441	6	2,6%	5	2,4%	11	2,5%
2009	225	183	408	11	4,9%	21	11,5%	32	7,8%
2010	214	214	428	7	3,3%	14	6,5%	21	4,9%
2011	214	223	437	10	4,7%	12	5,4%	22	5,0%
2012	na.	na.	#ÉRTÉK!	5	#ÉRTÉK!	17	#ÉRTÉK!	22	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	11	32	21	23	29
20 éves és fiatalabb	fő	1	1	0	1	2
	%	9,1%	3,1%	0,0%	4,3%	6,9%
21-25 év	fő	0	6	2	1	0
	%	0,0%	18,8%	9,5%	4,3%	0,0%
26-30 év	fő	3	6	2	4	3
	%	27,3%	18,8%	9,5%	17,4%	10,3%
31-35 év	fő	2	5	4	3	5
	%	18,2%	15,6%	19,0%	13,0%	17,2%
36-40 év	fő	1	2	2	4	3
	%	9,1%	6,3%	9,5%	17,4%	10,3%
41-45 év	fő	0	1	1	0	2
	%	0,0%	3,1%	4,8%	0,0%	6,9%
46-50 év	fő	2	3	5	1	3
	%	18,2%	9,4%	23,8%	4,3%	10,3%
51-55 év	fő	1	4	3	4	5
	%	9,1%	12,5%	14,3%	17,4%	17,2%
56-60 év	fő	1	4	2	5	4
	%	9,1%	12,5%	9,5%	21,7%	13,8%
61 év felett	fő	0	0	0	0	2
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	6	5	11	3	1	4	50,0%	20,0%	36,4%
2009	11	21	32	6	13	19	54,5%	61,9%	59,4%
2010	7	14	21	3	7	10	42,9%	50,0%	47,6%
2011	10	12	22	3	4	7	30,0%	33,3%	31,8%
2012	5	17	22	na.	na.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	52	47	99	0	0,0%	1	2,1%	1	1,0%
2009	58	44	102	0	0,0%	1	2,3%	1	1,0%
2010	54	44	98	1	1,9%	0	0,0%	1	1,0%
2011	47	41	88	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2012	na.	na.	#ÉRTÉK!	na.	#ÉRTÉK!	na.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen	nő	férfi	Összesen	nő	férfi
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	473	245	228	414	205	209	59	12,5%	40	16,3%	19	8,3%
2011	540	278	262	523	263	260	17	3,1%	15	5,4%	2	0,8%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	11	0	0,0%	3	27,3%	8	72,7%
2009	32	1	3,1%	9	28,1%	22	68,8%
2010	21	1	4,8%	5	23,8%	15	71,4%
2011	22	1	4,5%	6	27,3%	15	68,2%
2012	22	1	4,5%	7	31,8%	14	63,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	12	3%	n.a.	na.
2011	11	3%	n.a.	na.
2012	10	2%	n.a.	na.

Forrás: Önkormányzat adatai

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	441	3	0,7%
2009	441	2	0,5%
2010	428	5	1,2%
2011	437	4	0,9%
2012	439	2	0,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresői száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	14	6	42,9%
2009	27	8	29,6%
2010	24	6	25,0%
2011	25	7	28,0%
2012	22	4	18,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	3	0,7	n.a.	na.	0	0
2009	4	0,9	1	3,7	0	0
2010	3	0,7	2	8,3	0	0
2011	3	0,7	3	12	0	0
2012	1	0,2	5	22,7	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	1	1
2009	0	1	1
2010	0	1	1
2011	0	1	1
2012	0	1	1

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	19
2009	22
2010	24
2011	19
2012	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	253	0	0	0	0	0	0	0
2009	255	0	0	0	0	0	0	0
2010	260	0	0	0	0	0	0	0
2011	265	0	0	0	0	0	0	0
2012	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	2	0
2012	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	2	0	0	0	2
2009	4	0	0	0	0
2010	3	0	0	0	0
2011	7	0	0	0	0
2012	7	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	0	1	8	9	0	0
2009	1	0	7	7	0	0
2010	1	0	6	6	0	0
2011	2	2	6	6	0	0
2012	2	2	5	7	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	29
2009	1	27
2010	1	22
2011	1	30
2012	1	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	30	
Óvodai csoportok száma	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	07.00-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	17	0	17	17	100,0%
2011/2012	19	0	19	19	100,0%
2012/2013	17	0	17	17	100,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat- ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	1	0	1	0	0	0	1
2011/2012	1	0	1	0	0	0	1
2012/2013	1	0	1	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	32	1	30	1	19	0
2009	29	1	30	1	23	0
2010	27	1	30	1	22	0
2011	30	1	30	1	26	0
2012	29	1	30	1	28	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	0	0
2011/2012	0	0
2012/2013	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	210	231	118	138	5	6
2009	183	225	106	122	21	11
2010	214	214	113	105	14	7
2011	223	214	122	113	12	10
2012	223	216	141	117	21	10

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	29	29
2009	1	27	27
2010	1	22	22
2011	1	30	30
2012	1	25	25

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2008	6	1
2009	6	1
2010	6	1
2011	4	0
2012	4	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	82	100	182
2009	83	99	182
2010	82	95	177
2011	78	102	180
2012	n.a	na.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	109	0	0%
2009	113	0	0%
2010	114	0	0%
2011	106	0	0%
2012	107	0	0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	9	0
2009	8	0
2010	8	0
2011	16	0
2012	n.a.	0

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar;

KIVONAT

Berkenye Község Képviselő-testületének 2013. szeptember 09-én

megtartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből.

48/2013.(IX.09.) képviselő-testületi határozat

Berkenye Község Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot az előterjesztésnek megfelelően elfogadja.

A testület felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon a program nyilvánosságra hozataláról, továbbá a programban szereplő intézkedéseket tegye meg, szükség esetén kezdeményezze a módosítást.

Határidő: azonnal, programban foglaltak szerint, szükség szerint

Felelős: polgármester

Schmidt Józsefné sk.
polgármester

Árpásné Schlenk Judit sk.
körmegyző

Kivonat hitelél
Berkenye, 2013.szeptember 11.

Bertyák István
Bertyák Istvánne
Ig. ügyintéző

KIVONAT

**Berkenye Német Nemzetiségi Önkormányzatának 2013 szeptember 04-én
megtartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből.**

9/2013.(IX.04) nemzetiségi határozat

Berkenyei Német Nemzetiségi Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Programot az előterjesztésnek megfelelően elfogadásra javasolja.

Felkéri az elnököt, hogy a határozatot a települési önkormányzattal ismertesse.

Határidő: azonnal

Felelős: elnök

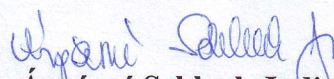
Schmidt Anikó sk
elnök

Gill Józsefné sk
elnökhelyettes

Kivonat hitelül:

Berkenye, 2013. szeptember 11.

Árpásné Schlenk Judit
körmegyző

